EUROPOS PARLAMENTAS

PILIEČIŲ LAISVIŲ, TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ KOMITETAS

bendradarbiaudamas su

UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETU,
MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETU,
KONSTITUCINIŲ REIKALŲ KOMITETU,
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETU,
ŽMOGAUS TEISIŲ PAKOMITEČIU

Ir dalyvaujant atskirų valstybių Parlamentų nariams
2005 m. balandžio 25 d., pirmadienis, 15.00–18.30 val.
2005 m. balandžio 26 d., antradienis, 9.00–12.30 val.
Rue Wiertz, 60, Briuselis,
Paul-Henri Spaak pastatas (PHS), salė 3 C 50,

Programos projektas

Viešas seminaras

ES pagrindinių teisių politikos skatinimas: nuo žodžių prie darbų arba kaip teises paversti realybe

I. Tikslas

Atsižvelgiant į du šiuo metu LIBE svarstomus pranešimus: Kinga Gál pranešimą „Pagrindinių teisių skatinimas ir apsauga: atskirų valstybių ir Europos institucijų, įskaitant Pagrindinių teisių agentūrą, vaidmuo“ ir Claude Morales pranešimą „Mažumų apsauga ir kovos su diskriminacija politika išsiplėtusioje Europoje“, šio seminaro tikslas yra susidaryti bendrą vaizdą apie dabartinę Europos ir atskirų valstybių politiką bei jos įgyvendinimą pagrindinių teisių, kovos su diskriminavimu ir mažumų klausimais ir aptarti tolesnę veiklą šioje srityje. Šis seminaras tėra tolesnių diskusijų šiais klausimais pradžia[1].

[1] Kadangi pranešimui skirta tik 10 minučių, pranešėjai, norintys pateikti savo pranešimus, gali tai padaryti iš anksto raštu pateikdami dokumentą sekretoriatui (pageidautina anglų arba prancūzų kalba). Tada šis dokumentas bus išplatintas per seminarą.

II. Įžanga

Nuo aštuntojo dešimtmečio, kaip tai atsispindi Europos Teisingumo Teismo precedentų teisėje, Sąjunga yra įsipareigojusi ginti žmogaus teises ir pagrindines laisves. Be to, 1999 m. gegužės 1 d. Amsterdamo sutartyje skelbiama, kad pagrindinių teisių apsauga yra ir vienas iš Europos Sąjungos pamatinių principų, ir pirminė sąlyga valstybėms, norinčioms įstoti į Europos Sąjungą, bei nuolatinė visų Tarybos sprendimo galių palaikymo sąlyga (6 ir 7 Europos Sąjungos sutarties straipsniai) [1].

ES taip pat vaidina svarbų vaidmenį siekiant panaikinti diskriminavimą ir skatinant lygias galimybes. Jau daugiau kaip 30 metų EB teisėkūros plėtra, politika ir teismų teisė padeda kovoti su diskriminavimu ir skatinti lyčių lygybę. Visai neseniai į EB sutartį įtraukus 13 straipsnį ši teisinis pagrindas buvo išplėstas siekiant uždrausti diskriminavimą dėl rasės ar etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ir seksualinės orientacijos. Dėl ES plėtros, ypač naujos mažumų apsaugos politikos požiūriu, išaugo ryžtingos kovos su diskriminavimu poreikis. Sutarties dėl Konstitucijos ratifikavimas sustiprins ES pajėgumą šioje srityje.

Amsterdamo sutartis ne tik iškėlė naują Europos pagrindinių teisių aspektą, bet ir suteikė Europos institucijoms tvirtą teisinį pagrindą leisti įstatymus siekiant sutvirtinti Europos pilietybę ir paskatinti Europos Sąjungos, kaip laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, plėtrą. Politiniu ir teisėkūros požiūriu tai, kad Europos įstatymų leidėjai turi priimti privalomus aktus dėl teisės į prieglobstį, teisės į duomenų apsaugą, teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, teisės į socialinę integraciją ir teisės naudotis pagrindiniais tekstais[2]*, kaip ir Koperniko revoliucija,tiesiogiai daro įtaką pagrindinių teisių apsaugai.*

Šio tikslo negalima pasiekti tiksliau neapibrėžus pagrindinių teisių, kurias reikia ginti. Todėl buvo būtina kalbėti apie šias teises ir jas aiškinti bei supaprastinti pačios Europos Sąjungos institucinę ir teisinę struktūrą. To pasiekta priėmus Europos chartiją ir ją įtraukus į valstybių narių ratifikuojamą Sutartį dėl Konstitucijos. Tokia raida yra pagrindinis žingsnis į priekį šiuose santykiuose:

- *Sąjungos ir jos piliečių santykiuose (kadangi dabar jiems paprasčiau remtis šiomis teisėmis teismuose ir įsitikinti, kad ES institucijos gerbia ir remia šias teises);*
- *ES teismų ir teisėkūros institucijų santykiuose (kadangi dabar teisėkūros institucijos aiškiau suvokia savo įsipareigojimų tikslus ir ribas bei galias);*
- *ES ir valstybių narių santykiuose (kadangi kiekvienos pagrindinės teisės apsaugos ir propagavimo nacionaliniu ir Europos lygiu būdas yra skaidresnis);*
- *ES ir Europos Tarybos (ypač dėl ES prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (angl. ECHR)perspektyvos) bei JT santykiuose.*

Europos Taryos vertinimu, „Pagrindinių teisių chartijos įtraukimas į Sutartį dėl Konstitucijos ir būsimas ES prisijungimas prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos

[1] Iš dalies pakeista Amsterdamo sutartimi, kuri nuo 1969 m. lapkričio 12 d. C-29/69 „Stauder“ susistemino ECHR jurisprudenciją; 419 įrašas C-11/70 „Internationale Handelsgesellshaft“, 1974 m. gegužės 14 d. 1125 įrašas C-4/73 „Nold“, 491 įrašas C-44/79 „Hauer“, 1989 m. liepos 13 d. įrašas p. 3727 ir C-5/88 „Wachhauf“.

[2] Paprastai tariant, galima pasakyti, kad dešimtmečius Europos įstatymų leidėjai sprendė problemą, kaip nepriimti įstatymų, kurie atsitiktinai galėtų pažeisti pagrindines teises, taigi šitaip daugiau dėmesio buvo skiriama „neigiamų padarinių“ vengimui, o ne konkretaus tikslo pasirinkimui; dabar, kai pagrindinių teisių skatinimas tapo pagrindinių tikslu (arba bent jau vyraujančia tendencija visuose įstatymų leidybos darbuose), įstatymų leidimo būdas iš esmės pasikeitė.

konvencijos (angl. ECHR) sąlygoja pagrindinius institucijų ir konstitucinius pokyčius ir įpareigoja Europos Sąjungą užtikrinti aktyvų pagrindinių teisių skatinimą visose politikos srityse".

Tiesą sakant, toks Europos Parlamento įsipareigojimas jau egzistuoja tose srityse, kuriose dabartinės sutartys turi teisinį pagrindą[1].

III. Klausimai

Atsižvelgiant į pradinį ir dabartin teisinį pagrindą bei rugsėjo 11 d. ir kovo 11 d. įvykius, po seminaro LIBE komitetui gali būti lengviau atsakyti į šiuos klausimus:

*1/ Kaip geriau **apsaugoti** pagrindines teises, t. y.:*

- *valstybių narių vykdoma pagarbos ES bendriesiems principams ir pagrindinėms teisėms kontrolė (Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnis. p. 1 ir 7 straipsnis. bei Sutarties dėl Konstitucijos I-2 straipsnis.),*

- *sąveikos tarp Europios įskaitant ir Europos Tarybą) ir valstybių lygmens stiprinimas siekiant padėti apibrėžti naują Europos teisinę tvarką,*

- *poreikis piliečiams suteikti daugiau galimybių apsiginti patiems (valstybių ir Europos įgaliotiniai, teisė pasiekti EB teisėjus, nediskriminavimas, ...).*

*2/ Kaip geriau **skatinti** pagrindines teises kryptingiau naudojant Sąjungos ir Bendrijos įstatymų leidybos galias.*

*3/ Kaip geriausiai **padidinti sąmoningumą** ir sukurti pagrindinių teisių kultūrą Europos Sąjungoje ir už jos ribų.*

*4/ Ištyrus šių trijų iššūkių Europos Sąjungai reikšmę, ar **Europos agentūra,** kovojanti už pagrindines teises ir prieš diskriminaciją galėtų būti naudinga? Kokius pagrindinius reikalavimus ši agentūra turėtų įvykdyti ir kokius kriterijus turėti atitikti siekdama tinkamai atlikti savo misiją?*

Pranešėjų maloniai prašoma parengtii savo pranešimus šiomis temomis (ar bent vieną iš jų) ir taip pat atsakyti į specifinius klausimus, toliau pateikiamus prie kiekvienos diskusijos.

* * *

[1] Nepaisant to, reikia prisiminti, kad pagal Teisingumo Teismo nuomonę 2/94 ([1]) (patvirtintą prieš Amsterdamo sutarties įsigaliojimą) *„...aucune disposition du TCE ne confère aux institutions communautaires, de manière générale, le pouvoir d'édicter des règles en matière de droits de l'homme,"*.
a) Tam tikra prasme toks teiginys turi būti suprantamas taip, kad tokia galia gali egzistuoti ten, kur egzistuoja specifinis teisinis pagrindas (pavyzdžiui, prieglobsčio politika, skaidrumas, diskriminacija, duomenų apsauga...), ir kad tokiais atvejais Sąjunga / Bendrija gali nustatyti savo pačios standartus.
b) Be to, tokia nuomonė netrukdo Sąjungai priimti orientuotos į „žmogaus teises" teisėkūros.

2005 m. balandžio 25 d., pirmadienis, 15.00–18.30 val.

15.00–15.05 val. Seminaro pradžia – **Jean-Marie PAVADA,** Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas

15.05–15.10 val. Įžanginis žodis – **Ottaviano DEL TURCO,** Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pirmininkas

I posėdis
Žmogaus teisių apsauga valstybiniu ir Europos lygmeniu: mažumų ir nediskriminavimo klausimai

ES turi pažangiausią teisinę sistemą pasaulyje kovojant su diskriminacija dėl lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus ir seksualinės orientacijos. Tačiau ji dar nėra visiškai perkelta į atskirų valstybių teisės sistemas. Taip pat reikia imtis papildomų veiksmų siekiant užtikrinti, kad žmonės būtų informuoti, sugebėtų apginti savo teises ir šitaip apsisaugoti nuo diskriminacijos.

Bendrija vis dar nėra nustačiusi apibrėžimo ką laikyti mažumos atstovu, be to, ši sąvoka nėra suderinta ir Jungtinių Tautų arba Europos Tarybos lygmeniu[1]*. Apskritai mažumų problemoms Europos Sąjungos darbotvarkėje nebuvo teikiama daug svarbos, tačiau dabar, siekiant sustiprinti priemonių, kurių šioje srityje ėmėsi valdžios institucijos, efektyvumą, joms reikia skirti daugiau dėmesio.*

Iškilo bendro požiūrio į lygybę ir nediskriminavimą bei šių idėjų įsivyravimo atitinkamoje ES politikoje poreikis. Siekiama užtikrinti, kad valstybės narės veiksmingai ir tinkamai spręstų su didėjančia visuomenės įvairove etninės kilmės, religijos, amžiaus, negalios ar seksualinės orientacijos požiūriu susijusias problemas. Europos Bendrija turi atlikti pagrindinį vaidmenį siekdama remti bendros politikos darbotvarkės kūrimą bei EB kovos su diskriminavimu teisės aktų perkėlimą ir stebėseną. Būsima Pagrindinių teisių agentūra taip pat gali prisidėti prie šio proceso, ypač – palengvinti duomenų rinkimą, keitimąsi gera praktika ir ryšiais su pilietine visuomene.

Viešos diskusijos gali paskatinti atkreipti dėmesį į šias problemas:

1. Europos kovos su diskriminavimu politika

Kaip kovoti su diskriminavimu, įskaitant diskriminavimą dėl rasės, etninės kilmės, seksualinės orientacijos, religijos, negalios ir amžiaus? Kokia yra romų bendruomenės, naujų ir nuolat gyvenančių imigrantų, nuolat gyvenančių imigrantų kilmės etninių mažumų bendruomenių,

[1] Pagal Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją (angl. FCNM), valstybės narės gali pačios apibrėžti „mažumų“ sąvoką (prerogatyva, pripažįstama FCNM, dėl kurios romų bendruomenės vienose šalyse pripažįstamos tautinėmis mažumomis, kitose – ne).

skirtingų etninių ar nacionalinių mažumų, gyvenančių valstybių narių teritorijoje, padėtis? Kokie yra būtini žingsniai siekiant užtikrinti visišką EB kovos su diskriminavimu teisės aktų įgyvendinimą ir vykdymą? Ar reikalinga tolesnė veikla ir ar būtina papildyti dabartinę teisinę struktūrą? Kaip padaryti, kad nediskriminavimo ir lygybės klausimai būtų svarstomi kuriant visas atitinkamas ES strategijas? Kokių teisėkūros priemonių reikėtų imtis prieš įsigaliojant Sutarčiai dėl Konstitucijos? Kokios galėtų būti pasiūlytos finansinės priemonės? Ar galima geriau koordinuoti struktūrinius fondus, Sanglaudos fondą, Europos socialinį fondą ir Lygios Bendrijos iniciatyvą siekiant padėti toms grupėms, kurioms reikia pagalbos?

15.10–15.55 val. pranešimus skaito:

- **Vladimír ŠPIDLA,** už užimtumą, socialinius reikalus ir lygias galimybes atsakingas Komisijos narys,

- **Asbjorn EIDE**, EuroposTarybos patariamojo komiteto dėl Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos pirmininkas, buvęs JT darbo grupės dėl mažumų pirmininkas,

- **Beate WINKLER**, Europos rasizmo ir ksenofobijos stebėjimo centro (angl. EUMC) direktorė.

15.55–16.10 val. *keitimasis nuomonėmis.*

2. Kai kurių valstybių narių patirtis: sąmoningumo kėlimas, duomenų rinkimas, priežiūra, keitimasis pažangiausia patirtimi ir idėjų įgyvendinimo pristatymas.

Kaip rasti pusiausvyrą tarp integracijos ir įvairovės skatinimo? Kokie yra trūkumai valstybėms narėms reaguojant į 13 TEC straipsniu pagrįstas priemones? Ką dar gali padaryti valstybių valdžios institucijos, lygių teisių apsaugos institucijos, pilietinės visuomenės organizacijos ir socialiniai partneriai siekdami skatinti nediskriminavimą ir įvairovę? Kokias galima pasiūlyti įgyvendinimo priemones ir atsakomosios reakcijos mechanizmus? Ar duomenų rinkimas yra svarbi priemonėsiekiant plėtoti veiksmingas strategijas, kuriomis skatinanama lygybė ir kova su diskriminacija? Koks yra regioninių valdžios institucijų vaidmuo šioje srityje? Ar subsidiarumo principas, kaip geriausias būdas, padeda įtraukti mažumas į sprendimų priėmimo procesą? Ar savivalda yra gera išeitis sprendžiant mažumų bendruomenių iškeltas problemas?

16.10–16.40 val. pranešimus skaito:

- **Joël THORAVAL**, Prancūzijos *Commission nationale consultative des droits de l'homme* pirmininkas,

- **Jana KVIECINSKA,** Slovakijos Respublikos vyriausybės kanceliarijos generalinė direktorė,
- **Wouter NACHTERGAELE,** nacionalinio Belgijos centro, kovojančio prieš rasizmą ir ksenofobiją, narys

16.40–17.10 val. keitimasis nuomonėmis.

3. Pilietinės visuomenės požiūris į kovos su diskriminavimu politikos taikymą.
Kaip valstybinės ir regioninės valdžios institucijos, lygių teisių apsaugos institucijos, pilietinės visuomenės organizacijos gali geriau koordinuoti savo ir socialinių partnerių pastangas? Kurioje srityje veiks būsima Pagrindinių teisių agentūra? Ar strategija, skirta kovai su diskriminacija, padedant Struktūriniams fondams, Sanglaudos fondui, Europos socialiniam fondui ir Lygios Bendruomenės iniciatyvai, yra efektyvi? Ar nevyriausybinėms organizacijoms (NVO), atstovaujančioms visas sritis, kurioms taikomas 13 TEC straipsnis, nebūtų lengviau gauti naudos iš šių fondų?

17.10–17.50 val. skaito pranešimus:

- **Andrzej MIRGA**, Specialistų grupės romų ir čigonų klausimais Europos Taryboje pirmininkas, romų Etninių ryšių projekto (angl. PER) patariamosios Tarybos pirmininkas,

- **Anne-Sophie PARENT**, Europos socialinių NVO platformos pirmininkė,

- **Andre WILKENS**, Atviros visuomenės instituto Briuselyje direktorius,

- **Catelene PASSCHIER**, išrinktoji Europos profesinių sąjungų konfederacijos (angl. ETUC) sekretorė.

17.50–18.25 val. keitimasis nuomonėmis.

18.25–18.30 val. pranešėjo apibendrinimas.
Claude MORAES, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto narys.

2005 m. balandžio 26 d., antradienis, 9.00–12.30 val.

II posėdis
Iššūkiai pagrindinėms teisėms ir saugumui: ES sprendimų priėmėjų prioritetai prieš pasirašant Sutartį dėl Konstitucijos

09.00 val. Posėdžio pradžia – **Jean-Marie CAVADA**, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininkas.

09.05 val. Įžanginis žodis – **Jo LEINEN**, Konstitucinių reikalų komiteto pirmininkas, ir **Hélène FLAUTRE**, Žmogaus teisių pakomitečio pirmininkė.

09.15.val. **Franco FRATTINI**, Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas.

1. Iššūkiai pagrindinėms teisėms ir saugumui: kaip surasti pusiausvyrą?

Europos Sąjunga yra tarptautinės teisinės santvarkos dalis ir ji turėtų visiškai atsižvelgti į JT ir Europos Tarybos pasiekimus žmogaus teisių apsaugos ir skatinimo klausimais. Ypač reikėtų užtikrinti keitimąsi informacija ir duomenimis, taip pat – prasmingą būsimos ES Pagrindinių teisių agentūros ir Europos Tarybos bendradarbiavimą. Nepaprastai svarbu, kad būtų parengtas funkcinis bendradarbiavimo modelis ir tarp abiejų institucijų sukurtas tvirtas ryšys.

Tačiau po rugsėjo 11 d. įvykių bendra žmogaus teisių politika pasikeitė. Jau gali neužtekti užtikrinti, kad apsaugant pagrindines teises visoje Europoje būtų garantuotas teisinis tikrumas ir sanglauda, ypač tarp Europos Tarybos ir JT institucijų.

Ko galima pasimokyti iš šių paskutinių įvykių ir kovos su terorizmu politikos tarptautiniu, ES ir nacionaliniu lygmeniu? Kaip rasti ir palaikyti teisingą pusiausvyrą tarp saugumo reikalavimų ir pagrindinių teisių apsaugos? Koks vaidmuo šiame kontekste tenka ES agentūrai?

09.25–10.05 val. pranešimus skaito:

- **Alvaro GIL ROBLES**, Europos Tarybos žmogaus teisių komisijos narys
- **Dick OOSTING**, atstovauja Tarptautinei amnestijai (angl. *Amnesty International)*,
- **Antoine MADELIN**, Fédération Internationale des Droits de l'Homme (FIDH),
- **Tony BUNYAN**, „Statewatch“ organizacijos redaktorius

10.05–10.30 val. keitimasis nuomonėmis

2. kaip sužadinti dialogą tarp ES ir valstybių narių teisėjų?

Pagrindinių teisių chartijos įtraukimas į Sutartį dėl Konstitucijos ir būsimas ES prisijungimas prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (angl. ECHR) sąlygoja pagrindinius institucijų ir konstitucinius pokyčius ir įpareigoja Europos Sąjungą užtikrinti aktyvų pagrindinių teisių skatinimą visose politikos srityse.

Atsižvelgiant į dabartines sutartis, Bendrija ir ES turi teisėkūros teisę srityse, kurios domina tiek ES, tiek nacionalinius teismus (Europos arešto orderis, svarstytas keliuose konstituciniuose teismuose, yra tik vienas iš paskutiniųjų pavyzdžių). Laukiant Sutarties dėl Konstitucijos įsigaliojimo, būtų pageidautina sužadinti dialogą tarp nacionalinių ir ES teismų bei tarp teismų ir teisės aktų leidėjų, kad būtų išvengta kuo daugiau prieštaringų interpretacijų. Taip pat turi būti įdėta pastangų skatinti bendros teisinės kultūros plėtrą ir palaipsnę evoliuciją pagrindinių teisių apsaugos srityje.
Europos Parlamento nuomone, tokia evoliucija pagreitėtų, viena vertus, sustiprinus ryšius tarp konstitucinių teismų ir, antra vertus, panaikinus esamus Europos Bendrijos teismo apribojimus preliminariems svarstymams, susijusiems su laisvės saugumo ir teisingumo klausimais (EB Sutarties 35 ir 68 straipsniai).

Kokios yra pagrindinių dalyvių, Europos aukščiausiųjų teismų nuomonės dėl šios naujos perspektyvos, kokia yra nauda, o kartu ir galimi dviejų Europos teisės sistemų nesuderinamumai? Ar kartu su šia raida Europos piliečiai gali tikėtis geresnės savo teisių apsaugos? Kaip rasti ir palaikyti tinkamą pusiausvyrą tarp saugumo reikalavimų ir pagrindinių teisių apsaugos?

10.30–11.10 val. pranešimus skaito:

- **Vassilios SKOURIS**, Europos Bendrijų Teisingumo Teismo pirmininkas,

- **Luzius WILDHABER**, Europos Žmogaus Teisių Teismo pirmininkas,

- **Guy CANIVET**, Prancūzijos kasacinio teismo pirmininkas, Aukščiausiojo teismo vadovų tinklo Europos Sąjungoje pirmininkas,

- **Valerio ONIDA,** buvęs Italijos Konstitucinio teismo pirmininkas.

11.10–11.40. val. keitimasis nuomonėmis

*
* *

Posėdžio pabaiga:
Iššūkiai Europos įstatymų leidėjams ir jų įsipareigojimai

Siekiant skatinti pagrindinių teisių apsaugąreikia laikytis struktūrizuoto požiūrio į šį naują kontekstą; be to, reikia išreikšti aiškią politinę poziciją dėl savo ne visiškai apibrėžtų poreikių. Tikriausiai šią užduotį atliks Komisija, pasitelkdama Komisijos narių grupę, vadovaujamą Jose Manuel Barroso ir sprendžiančią pagrindinių teisių, diskriminacijos panaikinimo ir lygių galimybių klausimus. Vis dėlto svarbiausia, kad Europos Taryba ir Parlamentas taip pat parengtų šios srities gaires. Agentūra bus viena iš šio naujo Europos pagrindinių teisių mechanizmo dalių. Kaip kiekviena iš institucijų yra pasiruošusi prie to prisidėti?

11.40 val. **Josep BORRELL FONTELLES,** Europos Parlamento pirmininkas,

11.55 val. **Jean ASSELBORN**, Bendrųjų reikalų Tarybos kanceliarijos pirmininkas (dar nepatvirtinta),

12.10 val. **José Manuel BARROSO,** Europos Komisijos pirmininkas,

12.25 val. pranešėjos apibendrinimas – **Kinga GÁL,** Piliečių teisių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto narė.

Nuorodos

- *Seminaro tinklalapis*
  (http://www.europarl.eu.int/comparl/libe/elsj/events/hearings/20050425/default_en.htm)

- *Kinga Gál pranešimo projektas del pagrindinių teisių skatinimo ir apsaugos: nacionalinių ir Europos institucijų, įskaitant Pagrindinių teisių agentūros, vaidmuo*
  (http://www.europarl.ep.ec/meetdocs/2004_2009/documents/PR/558/558630/558630en.pdf)

- *Claude Moraes pranešimo projektas dėl mažumų apsaugos ir nediskriminavimo politikos išsiplėtusioje Europoje*
  (http://www.europarl.eu.int/meetdocs/2004_2009/documents/PR/558/558192/558192en.pdf)

- *Sutartis dėl Konstitucijos*
  (http://europa.eu.int/constitution/index_en.htm)

- *Europos Komisijos išleista konsultacija dėl Pagrindinių Teisių agentūros sukūrimo (KOM (2004) 693 galutinis)*
  http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/fundamental_rights_agency/index_en.htm

- *2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodų sąlygų taikymo principą asmenims nepaisant jų rasės arba etninės priklausomybės*
  (http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/pdf/legisln/2000_43_en.pdf)

- *2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodų sąlygų taikymo užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus*
  (http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/pdf/legisln/2000_78_en.pdf)

- *Žalioji knyga dėl lygybės ir nediskriminavimo išsiplėtusioje Europos Sąjungoje*
  (http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/policy/aneval/green_en.htm)

PRIEDAS

Seminaro sekretoriatas	Telefonas	Adresas	El. paštas
Emilio DE CAPITANI **Skyriaus viršininkas**	**32.2.284.35.08**	**European Parliament** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 032** **1047 Brussels**	**ip-libe@europarl.eu.int**
Antoine CAHEN **Administratorius**	**32.2.284.06.60**	**European Parliament** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 014** **1047 Brussels**	
Martina SUDOVA **Administratorė**	**32.2.2843.14.76**	**European Parliament** **Rue Belliard 89** **RMA 1J 040** **1047 Brussels**	
Ryszard DE GROOT **Padėjėjas**	**32.2.284.07.95**	**European Parliament** **Rue Belliard 89** **RMA 01J036** **1047 Brussels**	
Béatrice OLLIER **Secrétaire**	**32.2.284.25.81**	**European Parliament** **Rue Belliard 89** **RMA 01J006** **1047 Brussels**	

Svarbi informacija seminare norintiems dalyvauti asmenims

Seminare gali dalyvauti bet kuris pilietis. Tačiau saugumo sumetimais asmenys, kurie neturi leidimo įeiti į Europos Parlamentą, šį leidimą turėtų gauti iš anksto. Norintys gauti leidimą turėtų susisiekti su seminaro sekretoriatu iki 2005 m. balandžio 20 d.